

BEZPEČNÝ KOLÍN

Strategický plán prevence kriminality města Kolína
na období let **2020 – 2024**

„Je lépe zločinu předcházet než jej trestat!“

Cesare Beccaria (1738 – 1794), O zločinech a trestech

Zpracoval: Bc. Tomáš Žák – koordinátor prevence kriminality

Strategie byla schválena na jednání 51. schůze Rady města Kolína dne: 10. února 2020.

Úvod

Tento dokument má popsat strategie, které nemají za cíl odhalovat trestnou činnost, ale těmto činnostem předcházet. Charakteristickým rysem oblasti prevence kriminality je to, že nereaguje tolik na činy, které se staly, ale které by se mohly stát. Prevence kriminality zahrnuje veškerá opatření **ke snižování rizika výskytu trestných činů, jakož i jejich škodlivých důsledků pro jednotlivce a společnost, včetně strachu z kriminality**. Prevence kriminality se snaží působit na různorodé příčiny kriminality. **Předkládaná strategie chce svými dopady postihnout především kriminalitu obecnou, která ohrožuje a obtěžuje občany**. Nezabývá se oblastí kriminality hospodářské ani organizovaným zločinem. **Cílem aktivit prevence kriminality je snižování míry a závažnosti trestné činnosti, jejich příčin a následků a zvyšování pocitu bezpečí občanů**. Těžisko práce v oblasti prevence kriminality se odehrává v obcích, na základních útvarech a územních odborech Policie ČR a jim odpovídajících úrovních ostatních institucí a subjektů veřejné správy (včetně justice). Efektivní strategie prevence kriminality vyžaduje základní data, dobrou analytickou činnost a kvalitní plánování, realizaci a hodnocení.

Východiska

V říjnu 2013 byla obnovena pracovní skupina pro oblast prevence kriminality s názvem „Bezpečný Kolín“. Tato pracovní skupina výrazně přispěla ke koordinaci aktivit na poli prevence kriminality ve městě. V rámci této pracovní skupiny byly stanoveny základní parametry spolupráce, především mezi městskou a státní policií (společné hlídky, denní výměna informací, společné pravidelné akce, nulová tolerance i k přestupkovému chování, kontrola ubytoven, atd). To jsou všechno aktivity, které spolu s projekty sociální prevence zásadním způsobem snížily kriminalitu ve městě, která od roku 2014 do roku 2018 setrvala a významně klesala (viz. Bezpečnostní analýza). Kromě těchto prokazatelných výsledků se činnost pracovní skupiny zaměřila i na komunikaci s veřejností.

Oblasti prevence kriminality

Situační prevence

Situační prevence je prevence kriminality páchané na veřejných prostranstvích a prevence majetkové trestné činnosti. **Cílem situační prevence je znesnadnění spáchání trestného činu, zvýšení rizika pro pachatele, že bude dopaden a potrestán, a minimalizace zisků z trestné činnosti.** Opatření situační prevence jsou využívána především v případech kriminality páchané na veřejných prostranstvích (krádeže, loupeže), při páchání majetkové kriminality (vloupání do objektů, krádeže aut a věcí z aut) a při vytváření bezpečných zón a bezpečného bydlení. Situační prevence používá organizační a technická opatření ve všech variantách:

- **klasické** (zejména využití mechanických zábranných prostředků – zámků, mříží, folií, oplocení, trezorů atd.),
- **technické** (např. označování předmětů, systémy kontroly vstupů a vjezdů do objektů, elektrické zabezpečovací systémy, požární signalizace, městské kamerové dohlížecí systémy, pulty centralizované ochrany),
- **fyzické** (hlídkující policista, vrátný, ostraha objektu)
- **a režimové ochrany** (stanovení přístupových pravidel k informacím, klíčům a jejich dodržování).
- K dalším opatřením patří aplikace norem prevence kriminality při výstavbě budov (např. osvětlení prostoru, odstranění nepřehledných zákoutí, organizace hlídkové činnosti policie, zabezpečení objektů, použití individuálních technických prostředků apod.).

V minulých letech šlo v Kolíně především o:

- obnovu a rozšiřování kamerového dohlížecího systému
- evidenci a označování jízdních kol, kompenzačních pomůcek a městského mobiliáře
- bezpečnostní akce policistů (např. pravidelné kontroly ubytoven)
- vznik speciálního policejního týmu „Kolín“
- audit zabezpečení městských bytových domů
- stavební uzávěru zamezující vznik nových ubytoven
- vyhlášku města zamezující provoz heren ve městě
- sepsání koordinační dohody mezi městem Kolínem, potažmo Městskou policií Kolín a Policií ČR
- projekt Aktivní útočník ve škole spojený s auditem zabezpečení škol a nácvikem chování v případě útoku
- zabezpečení vchodů základních škol kamerovým systémem
- Asistenti prevence kriminality

Sociální prevence

Sociální prevence je orientována na potenciálního či skutečného pachatele nebo na oběť trestných činů. Projekty sociální prevence jsou zaměřeny na odstranění kriminálně rizikového chování v cílových skupinách, případně na změnu kriminálně rizikového chování a jednání členů cílových skupin, a to prostřednictvím přímé práce s nimi.

Cílové skupiny:

- a) **Děti a mladí dospělí,**
- b) **Rodiny** (s rizikem výskytu kriminálního chování u jejich členů),
- c) **Recidivisté** (projekty zaměřené na efektivní resocializace recidivujících pachatelů),
- d) **Oběti trestných činů** (projekty zaměřené na skutečnou a efektivní pomoc a podporu, zejména prevenci viktimity) se zvláštním zřetelem na dětské oběti a seniory (zejména žijící osaměle, s omezenými sociálními kontakty),
- e) **Komunity** (obecní komunity, aktivity a projekty zaměřené např. na zvyšování odpovědnosti komunit za vlastní bezpečnost – ve smyslu větší všímavosti, vzájemné informovanosti, zlepšení spolupráce s Policií ČR, apod.).

V minulých letech šlo v Kolíně především o projekty:

- Domovníci v lokalitě „Zengrovka“
- Romský mentoring
- Terénní práce s mládeží
- Pracovní a dluhové poradenství pro lidi se záznamem v trestním rejstříku (Rubikon)
- Poradna pro oběti trestných činů
- Dluhové poradenství
- Přednášky pro seniory
- Preventivní pobytový program pro mládež
- Kurzy sebeobrany pro ženy
- Dny seniorů

Informování občanů

Informování veřejnosti o stavu, vývoji a typech trestné činnosti v lokalitách, (nebezpečích ohrožení různými formami trestné činnosti) a o možnostech a způsobech ochrany před ní patří mezi důležité nástroje prevence. Cílem preventivních aktivit je zvyšování informovanosti obyvatel a motivace k aktivnímu přístupu k zajištění vlastní bezpečnosti a ochraně majetku.

V minulých letech šlo v Kolíně především o:

- vznik a vývoj webových stránek www.bezpecnykolin.cz
  - zveřejňování policejních statistik

- zveřejňování map kriminality
- zveřejňování plánovaných měření rychlosti v dopravě
- zveřejňování aktuálních trestných kauz s možností zapojit se svými poznatky k dopadení pachatele
- informování občanů ze strany Policie ČR, Hasičského záchranného sboru i Městského úřadu
- facebookové stránky Bezpečný Kolín jako další informační kanál
- mobilní aplikace Kolín v mobilu a sekce Bezpečný Kolín se základními informacemi o této platformě a kontakty na jednotlivé instituce
- informování pomocí zasílání e-mailových zpráv dle zájmu občanů
- pravidelná dotazníková šetření pocitu bezpečí mezi občany města
- dále šlo o vydání brožury *Jak na dluhy* určené pro klienty sociálních služeb a občany města či různých letáků k jednotlivým projektům či informačním kampaním
- Krimizprávičky Policie ČR – děti ze základních škol prezentují formou videa ve spolupráci s PČR činnost policie, jednotlivé kauzy či představují osobnosti nebo služby města

Pocit bezpečí

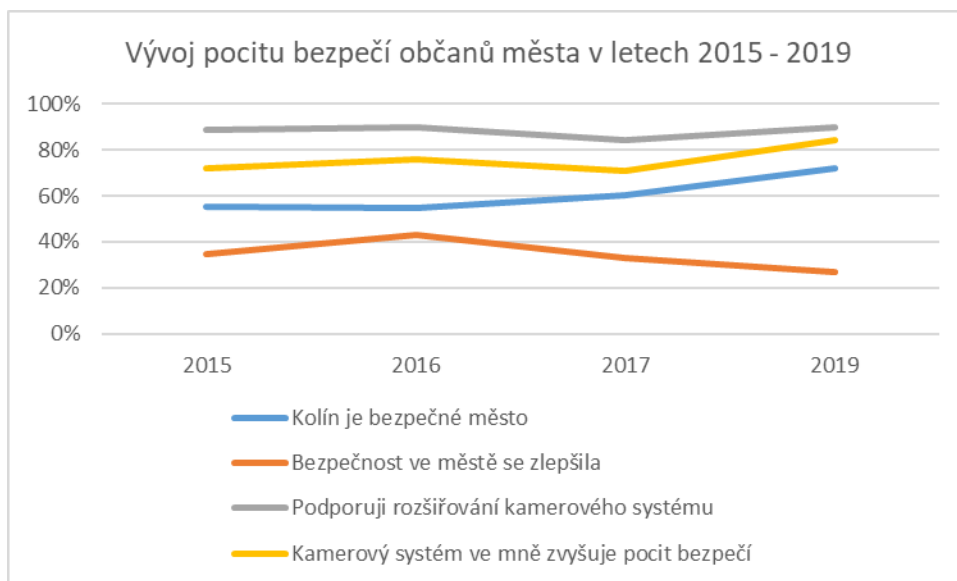
V rámci aktivit platformy Bezpečný Kolín dochází k pravidelnému dotazníkovému šetření na téma vnímané bezpečnosti města. Občanům města je předkládána vždy sada otázek, které zkoumají, jak se respondenti ve městě cítí. *Která místa vnímají jako riziková. Jakých konkrétních trestných činů se nejvíce obávají. Co v nich naopak zvyšuje pocit bezpečí. Jaké aktivity Bezpečného Kolína nejvíce podporují.* Dotazování probíhá většinou elektronickou formou, ale došlo i k jednomu šetření, které probíhalo osobně a na základě kvótního výběru, který odpovídal populaci občanů města Kolína.

Pocit bezpečí se u respondentů během let zvyšuje a tak stále více občanů souhlasí s tvrzením, že je Kolín bezpečným místem pro život (55% souhlasných odpovědí v roce 2015; 72% souhlasných odpovědí v roce 2019). Jak je vidět z následující tabulky a grafu, tak s narůstajícím pocitem bezpečí se snižuje křivka u otázky, která zkoumala změnu oproti předchozímu roku, kde je naopak od roku 2016 znát postupný pokles vnímaného zlepšení. Ve všech letech převažuje vnímání situace jako shodné (48 – 60% odpovědí). Co se týče kamerového systému města, tak ten je setrvale silně podporován občany města (84 – 90% podpory) a zároveň působí jako jeden z hlavních faktorů posilující pocit bezpečí ve městě (71 – 84%).

Souhlasná stanoviska respondentů na tvrzení ohledně pocitu bezpečí a kamerového systému

Souhlasná tvrzení:	2015	2016	2017	2019
Kolín je bezpečné město	55%	55%	60%	72%
Bezpečnost ve městě se zlepšila	35%	43%	33%	27%
Podporuji rozšiřování kamerového systému	89%	90%	84%	90%
Kamerový systém ve mně zvyšuje pocit bezpečí	72%	76%	71%	84%

Zdroj: vlastní porovnání z jednotlivých výstupů dotazníkových šetření

Zdroj: vlastní porovnání z jednotlivých výstupů dotazníkových šetření

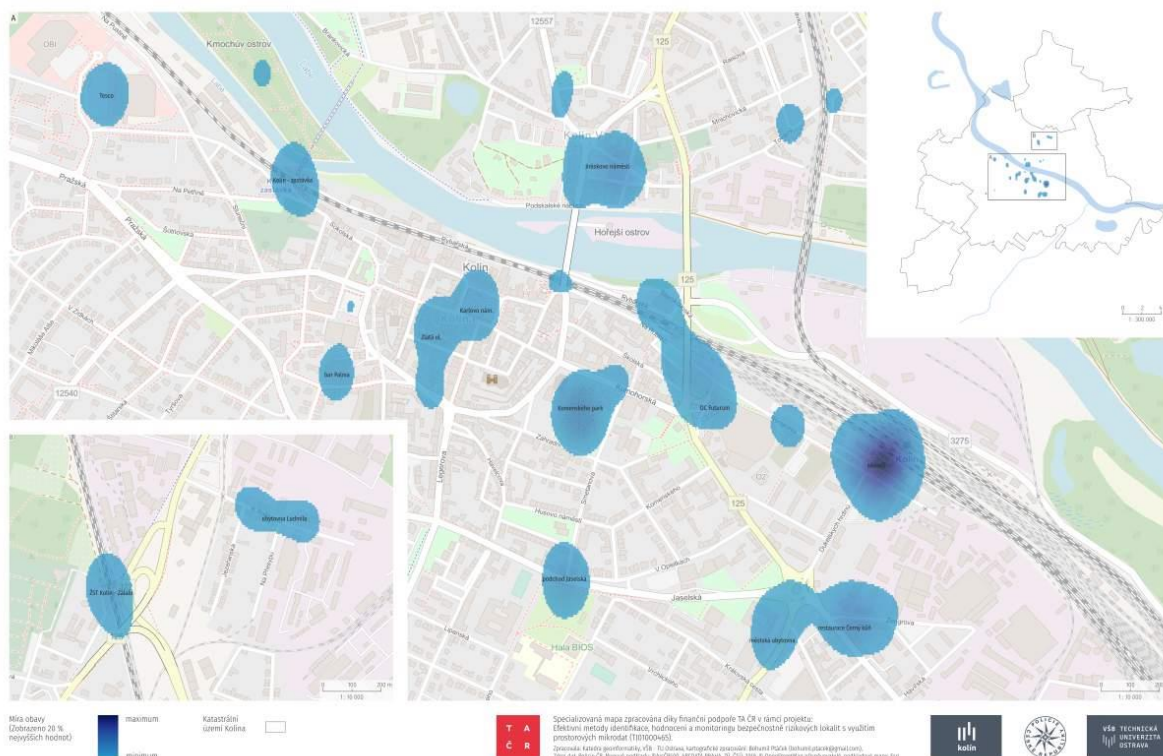
Co se týče míst, kde se občané města necítí bezpečně, tyto celkem věrně kopírují místa, kde skutečně ke kriminálnímu chování dochází. Jde především o místa, kde je výskyt většího množství lidí, tj. konkrétně jde o nádraží Českých drah, obchodní centra, náměstí. Jako místa, kde se lidé necítí dobře či se jim mají tendenci rovnou vyhýbat jsou identifikována místa, která jsou označována jako sociálně vyloučená. Konkrétně jde o lokalitu tzv. „Zengrovky“ či okolí ubytoven (nejvíce ul. K Raškovci). V těchto místech však ke zvýšenému počtu trestné činnosti reálně nedochází. Dochází zde však k přestupkům proti veřejnému pořádku a kumulaci osob s trestní minulostí.

Pocitové mapy

V Kolíně se uskutečnilo v roce 2018 online dotazníkové šetření zkoumající, jak bezpečně se jeho obyvatelé cítí na určitých místech města. Zúčastnilo se ho na 339 respondentů. Tým složený z výzkumníků Vysoké školy báňské – Technické univerzity Ostrava a Univerzity Palackého v Olomouci zkoumal to, jestli se lidé cítí ve svém okolí bezpečně. Zároveň bylo možné v rámci výzkumu zjistit, které lokality se jeví jako problémové. Výsledky tohoto šetření je možné najít na webu: <https://www.pocitovemapy.cz/bezpecnost-kolin-2018/nahled>. Výstupem tohoto projektu je i následující heatmapa, která znázorňuje jednotlivé „ohniska“, které respondenti výzkumu označili jako místa, kde se necítí bezpečně.

OBAVY - KOLÍN

obavy všeobecně
říjen 2018

Zdroj: Výstup projektu Efektivní metody identifikace, hodnocení a monitoringu bezpečnostně rizikových lokalit s využitím mikrodát

Bezpečnostní analýza

Bezpečnostní analýza obsahuje:

- **analýzu kriminality** (porovnání statistických dat Policie ČR a Městské policie Kolín ve vybraných ukazatelích, především nápadu trestné činnosti)
- **sociální analýzu** (popis vybraných sociálních jevů, které mají výrazný kriminogenní potenciál)
- **institucionální analýzu** (popis jednotlivých aktérů na poli prevence kriminality)

Analýza kriminality

Od roku 2016 do roku 2018 celková kriminalita v teritoriu OOP Kolín klesala, kdy za rok 2016 to bylo 798 trestných činů (dále jen TČ), v roce 2017 - 750 TČ, v roce 2018 - 704 TČ, za rok 2019 to bylo 765 TČ, tedy oproti letům 2017 a 2018 se jedná o mírný nárůst nicméně v porovnání s rokem 2016 je celková kriminalita nižší. Celkový nápad trestných činů v teritoriu OOP Kolín není zcela objektivní s ohledem k bezpečnostní situaci ve městě, neboť v této statistice jsou obsaženy například trestné činy v oblasti kyber kriminality, hospodářské trestné činy nebo konkrétně zanedbání povinné výživy. Policejní složky ve městě Kolín v této souvislosti kladou největší důraz na objasňování a prevenci majetkových trestných činů, které jsou zde nejčastější, významnou měrou se podílejí na stavu bezpečnostní situace ve městě a kvalitě života místních obyvatel. Co se týká problematiky

majetkové trestné činnosti, ta ve městě Kolín od roku 2016 klesá: rok 2016 – 375 TČ, 2017 – 385 TČ, 2018 – 354 TČ, 2019 – 334 TČ. Co se týká tohoto druhu trestné činnosti, na jejím objasňování se drtivou většinou podílejí kamerové systémy a to nejen městské, ale i soukromých subjektů. V současné době při provádění prvotních úkonů na místě činu policejní orgány ihned zjišťují, zdali je místo činu monitorováno. Oproti majetkové trestné činnosti je například mravnostní i násilná trestná činnost téměř zanedbatelná a nijak výrazně se nepromítá do bezpečnostní situace ve městě. Závěrem lze shrnout dle ročních statistik ostatních útvarů PČR v rámci Středočeského kraje, že pokles nápadu trestné činnosti dosáhl svého dna v roce 2018. V roce 2019 již zaznamenáváme jeho pomalý nárůst a tento trend očekáváme i v roce 2020.

Označení nejvíce problémových lokalit:

Dle statistik jsou nejproblémovější lokality ve městě Kolín ty, kde je vysoká fluktuace osob. Zejména se jedná o obchodní centra a místa hromadné dopravy.

1. Kolín IV., ul. Rorejcova – hlavní nádraží Českých drah a okolí (veřejný pořádek, majetková TČ)
2. Kolín IV., ul. Rorejcova – OC Futurum (majetková TČ)
3. Kolín I., Karlovo náměstí a okolí (veřejný pořádek a majetková TČ)
4. Kolín II., náměstí Republiky a okolí, OD Billa (majetková TČ)
5. Kolín IV., ul. Plynárenská, nákupní centrum a okolí (majetková TČ)
6. Kolín II., ul. Benešova, OD Kaufland a okolí (majetková TČ)
7. Kolín II., ul. V Kasárnách, OD Tesco a OD OBI (majetková TČ)
8. Kolín II., ul. Masarykova – Klenovecká (majetková TČ)

Hlavní bezpečnostní problémy města:

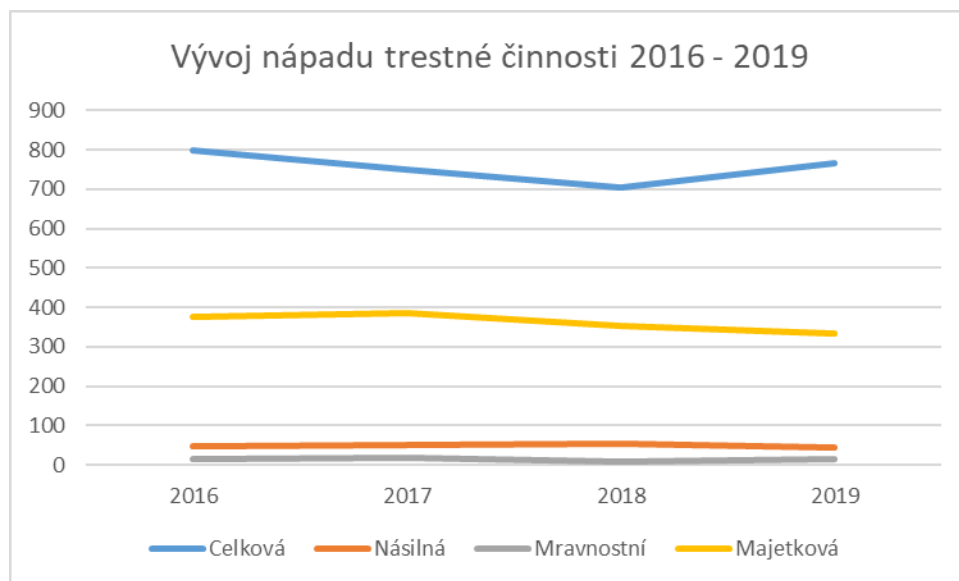
Ze statistik za poslední roky jednoznačně vyplývá, že nejvyšší míru majetkové trestné činnosti evidujeme v nákupních centrech a jejich okolí. Dříve se jednalo spíše o lokality sídlišť, kde docházelo hlavně k vloupáním do vozidel a sklepních kójí, avšak tento druh kriminality se podařilo z větší míry eliminovat. Ve městě se dále nacházejí lokality, kde zejména v noční době dochází k porušování veřejného pořádku. Jedná se zejména o nádraží Českých drah a okolí kde se zdržují různí problémoví občané, někteří jen projíždějí, dále Karlovo náměstí, Kolín I., kde se nachází větší množství restauračních zařízení a většina podnapilých tudy prochází.

Kriminalita (přechyby i zločiny) – Obvodní oddělení Kolín (Policie ČR)

Rok	Celková	Násilná	Mravnostní	Majetková	Index*
2016	798	47	15	375	257,5
2017	750	52	17	385	241,0
2018	704	53	7	354	224,5
2019	765	45	14	334	241,4

Zdroj: Policie ČR (* počet TČ na 10.000 obyvatel)

Zdroj: Policie ČR

Pachatelé

Rok	Věk 0-14 let	15 -17 let	18 a více let	Recidivisté
2016	5	11	548	183
2017	5	3	492	212
2018	8	8	467	174
2019	5	10	484	188

Zdroj: Policie ČR

Oběti

Rok	Děti (0-18 let)	Ženy	Osoby starší 65ti let
2016	64	345	145
2017	45	321	131
2018	95	274	125
2019	118	262	105

Zdroj: Policie ČR

Přestupky v evidenci Obvodního oddělení Kolín (Policie ČR)

Rok	proti veřejnému pořádku	proti občanském u soužití	proti majetku	na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi	přestupky proti obecně závazným vyhláškám v oblasti bezpečnosti a veřejného pořádku	celkem
2016	51	350	532	273	0	1206
2017	52	358	588	256	2	1256
2018	48	296	592	215	7	1158
2019	64	336	671	456	1	1527

Zdroj: Policie ČR

Data o vybraných přestupcích Městské policie Kolín

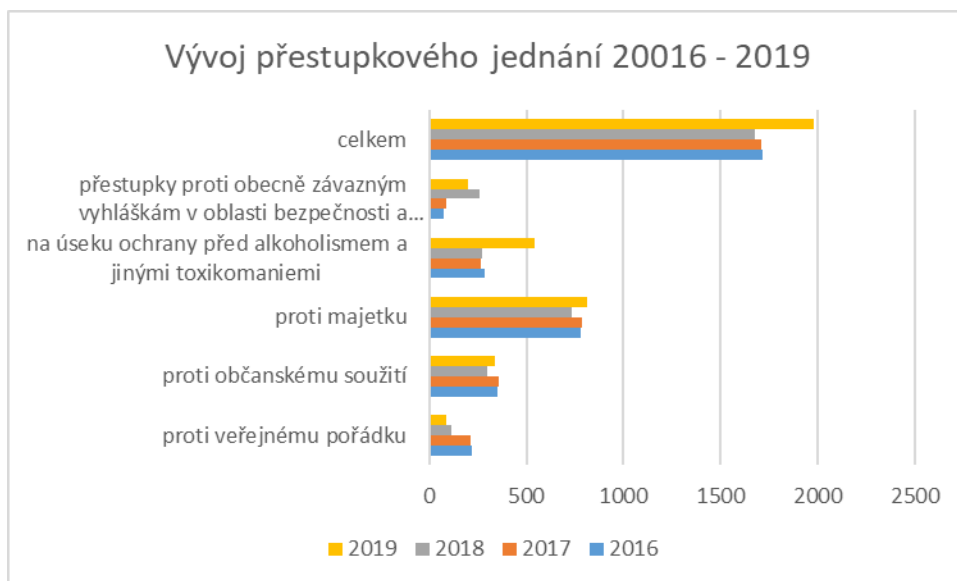
Rok	proti veřejnému pořádku	proti občanském u soužití	proti majetku	na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi	přestupky proti obecně závazným vyhláškám v oblasti bezpečnosti a veřejného pořádku	celkem
2016	168	2	245	16	76	507
2017	160	2	196	11	84	453
2018	68	3	141	55	253	520
2019	21	2	145	85	197	450

Zdroj: Městská policie Kolín

Přestupky v evidenci Policie ČR a Městské policie Kolín

Rok	proti veřejnému pořádku	proti občanském u soužití	proti majetku	na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi	přestupky proti obecně závazným vyhláškám v oblasti bezpečnosti a veřejného pořádku	celkem	Index *
2016	219	352	777	289	76	1713	552,7
2017	212	360	784	267	86	1709	549,1
2018	116	299	733	270	260	1678	535,2
2019	85	338	816	541	198	1977	623,9

Zdroj: Policie ČR a Městské policie Kolín (* počet přestupků na 10 tis. obyvatel)

Zdroj: Policie ČR a Městské policie Kolín (* počet přestupků na 10 tis. obyvatel)

Sociální analýza

Sociální analýza se zabývá sociálními jevy, které mají výrazně kriminogenní charakter. Jde o nezaměstnanost, počet vyplacených sociálních dávek, výskyt sociálně vyloučených lokalit včetně ubytoven či non-stop heren. Ukazatel nezaměstnanosti, spolu s počtem vyplacených dávek (hmotné nouze) a počet trestných činů společně vytváří ukazatel rizikovosti území.

Nezaměstnanost

Nezaměstnanost se zpožděním reagovala na růst hospodářství ve všech odvětvích po roce 2000 a její výše se výrazně snižovala od roku 2005. Pokles byl velmi dynamický napříč všemi sledovanými skupinami uchazečů o zaměstnání. S nástupem krize v roce 2008 došlo ke skokovému propadu nabídky volných míst a nárůstu nezaměstnanosti, maxima dosáhla v roce 2013, kdy byl podíl nezaměstnaných 9,6%. Již v průběhu roku 2014 bylo zaznamenáno oživení v ekonomii, které se přelilo do všech odvětví a spolu s dalšími pozitivními faktory (pokles úrokových měr) vedlo k výraznému růstu průmyslu, včetně velmi sledovaného stavebnictví. Lokální trh práce se od oživení potýká zejména s nesouladem mezi poptávkou po zaměstnancích a jejich nabídkou zejména v oblasti požadovaných dovedností a znalostí vyplývajících z průmyslové orientace zaměstnavatelů. Zaměstnavatelé tak v posledních letech stále častěji přistupují k zaměstnávání občanů cizích států. Nezaměstnanost má tak strukturální charakter, důvody proto jsou následující:

- Převis poptávky po technických profesích
- Vzdělanostní struktura uchazečů – dlouhodobě činí podíl 30% ZŠ, 40% vyučených.
- Dlouhodobě vykazuje Kolín spolu s Kladnem nejvyšší podíl uchazečů schopných zastávat pouze pomocné a nekvalifikované práce.
- Dlouhodobá evidence - v roce 2014 činil podíl nezaměstnaných s délkou evidence nad 12 měsíců 44% ze všech klientů úřadu (v roce 2018 již „jen“ 26%). Tito lidé nepobírají podporu v nezaměstnanosti a

propadají do sítě nepojistných sociálních dávek, zejména pak dávek hmotné nouze.

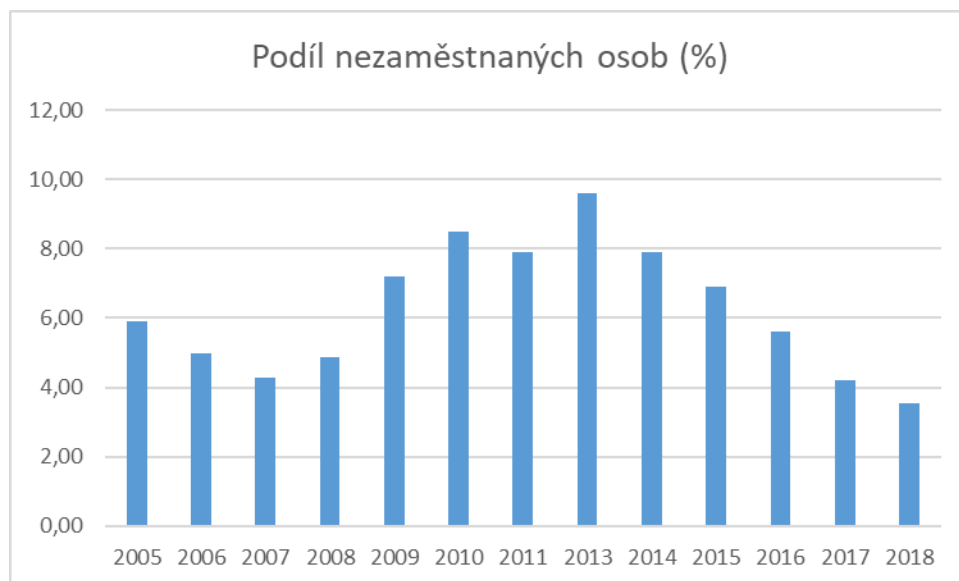
- Věková struktura – pokles nezaměstnanosti u starších osob vykazuje nižší dynamiku, dochází tak k růstu ukazatele průměrného věku klientů úřadu a podílu osob starších 50let na celkovém počtu klientů.
- Orientace našeho hospodářství na průmysl pomáhá udržet tradiční vazbu na vzdělávací systém a tím i zaměstnatelnost absolventů, ale nese sebou i rys fyzické náročnosti a zdravotní způsobilosti, který je opět v konfliktu se skutečným stavem uchazečů starších např. 50-ti let.

Kolín patří v rámci středních Čech mezi města s vyšší mírou nezaměstnanosti. V posledních několika letech se v rámci projektů aktivní politiky zaměstnanosti snaží Úřad práce zaměstnávat ohrožené skupiny nezaměstnaných formou Veřejně prospěšných prací či Společensky účelných pracovních míst. Tyto projekty tvorby nových, podporovaných, pracovních míst se zaměřují na těžko zaměstnatelné skupiny, jako jsou mladí nezaměstnaní, dlouhodobě nezaměstnaní, lidé zdravotně hendikepovaní či lidé ve věkové skupině 50+. Problémem však zůstává, že i tímto sítím propadávají jednotlivci a skupiny, kteří nejsou schopni splnit, už tak snížené, požadavky na pracovní činnost a tak zůstávají de-facto nezaměstnatelní.

Výbrané ukazatele za správní obvod ORP Kolín v letech 2005–2018

UKAZATEL														
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
OBYVATELSTVO														
Počet obyvatel	75 234	75 645	77 134	78 125	78 734	79 026	79 549	79 877	80 064	80 313	80 699	81 251	81 797	82 678
NEZAMĚSTNANOST														
Uchazeči o zaměstnání evidovaní úřadem práce	3 215	2 713	2 429	2 732	4 003	4 674	4 346		5 236	4 279	3 783	3 121	2 410	2 068
dosažitelní (%)	97,0	97,4	96,0	97,6	98,6	99,1	98,6		98,9	98,7	96,9	94,8	92,0	89,5
osoby se zdravotním postižením (%)	17,1	17,4	16,7	16,1	13,5	12,9	12,0		11,5	13,6	13,8	17,7	20,1	21,6
absolventi (%)	5,7	6,0	6,7	5,9	2,4	1,1	3,7		4,9	4,4	4,2	2,6	2,9	2,9
osoby s délkou evidence nad 12 měsíců (%)	36,2	26,9	23,2	15,5	18,4	27,2	33,4		41,1	44,0	36,9	32,9	28,7	26,3
Pracovní místa v evidenci úřadu práce	483	746	908	523	164	155	247		451	569	857	1 262	1 564	1 813
Počet uchazečů na 1 pracovní místo v evidenci ÚP	6,7	3,6	2,7	5,2	24,4	30,2	17,6		11,6	7,5	4,4	2,5	1,5	1,1
Podíl nezaměstnaných osob (%)	5,90	4,97	4,29	4,86	7,19	8,48	7,89		9,60	7,91	6,90	5,61	4,22	3,53

Zdroj: ČSÚ

Zdroj: ČSÚ

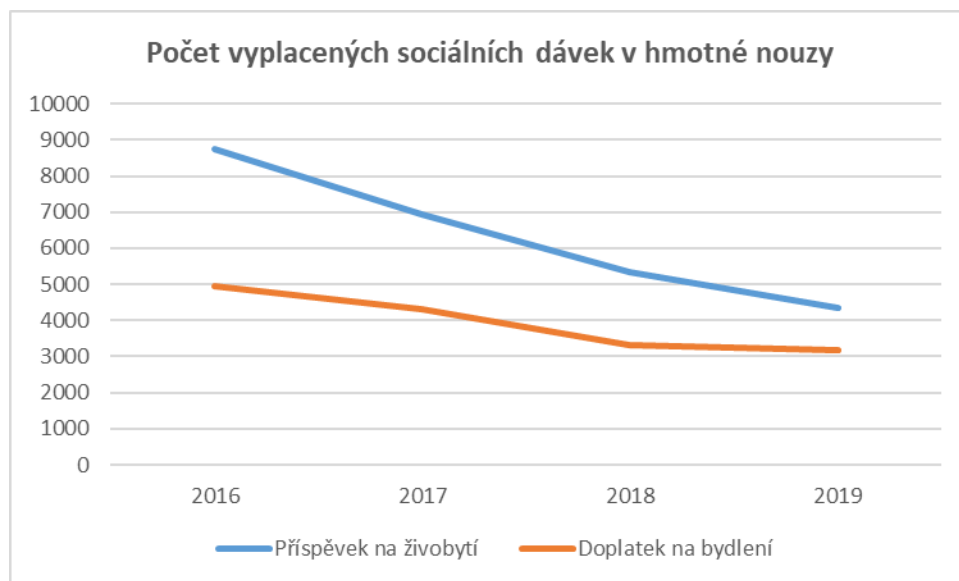
Sociální dávky

V oblasti sociálních dávek došlo ve sledovaném období k setrvalému poklesu počtu vyplacených dávek hmotné nouze i příspěvku na bydlení, což koresponduje s trendem snižujícím se podílem nezaměstnaných v tomto období.

Sociální dávky - počet vyplacených sociálních dávek na území ORP Kolín

Rok	příspěvek na živobytí	doplatek na bydlení	mimořádná okamžitá pomoc	příspěvek na bydlení
2016	8760	4966	102	13667
2017	6948	4297	134	12785
2018	5353	3309	71	11695
2019	4356	3159	79	9320*

Zdroj: Úřad práce Kolín (* U PnB za 2019 chybí vyplacený prosinec 2019)

Zdroj: Úřad práce Kolín

Ubytovny

Největší problém z bezpečnostně sociálního hlediska je velké množství ubytoven, kde bydlí ve špatných hygienických podmínkách mnoho lidí. Tito lidé se do Kolína přistěhovali často v rámci „dávkové migrace“ a po prošetření Policií ČR bylo zjištěno, že až 40% ubytovaných bylo trestně stíháno. Město Kolín vyhlásilo v říjnu 2013 stavební uzávěru na ubytovny, nemohou tak vznikat již nové. I přes stavební uzávěru přetrvává problém některých ubytoven, kde nejsou důsledně dodržovány požární a hygienické předpisy. Na tyto ubytovny se zaměřují pravidelné kontroly Policie ČR společně s dalšími institucemi (OSPOD, Krajská hygienická stanice, Hasičský záchranný sbor, atd.).

Sociálně vyloučená lokalita „Zengrovka“

V minulosti se nejrizikovější lokalita z hlediska sociálního vyloučení nacházela v okolí Zengrovky a Havlíčkovy ulice, místními obyvateli nazývaná jako „Zengrovka“. Historie vzniku této lokality se datuje do roku 1993, kdy město vystěhovalo nájemníky z jednoho domu v Zengrově ulici. Následně se však vedení města rozhodlo do tohoto domu umístit sociálně slabé rodiny. Ty často mívají problémy s nezaměstnaností, s dluhy a placením nájemného a souvisejících úhrad za služby, posléze s výpověďmi z nájmu, popř. exekucemi. V lokalitě Zengrovka se zejména od roku 2005 zvýšilo zastoupení etnických Romů na cca 90 %. Od roku 2012, kdy byl ze strany města Kolína vyhlášen dočasný stopstav na přidělování uvolněných bytů a tím se snížil počet obyvatel v lokalitě na cca 200. V současnosti se situace v této lokalitě uklidnila a z pohledu prevence kriminality nevykazuje výrazné odlišnosti od jiných obytných domů ve městě.

Non-stop herny

Hazardní průmysl přináší na jedné straně nemalé prostředky do rozpočtu města, ale na druhé straně přináší

závislost na hazardním hraní (gambling), která nečásto končí sociálním debaklem závislého i jeho rodiny. K lednu 2014 bylo ve městě 32 provozoven herního průmyslu. Město přijalo vyhlášku, která zakazuje herny na celém území města počínaje k 1. 1. 2017. Po uzavření heren klesla kriminalita, která byla s nimi spojená (loupežná přepadení, atd.).

Institucionální analýza

V rámci institucionální analýzy jsou představeni hlavní aktéři na poli prevence kriminality.

Městský úřad Kolín - Odbor sociálních věcí a zdravotnictví – www.mukolin.cz

Sociální poradenství, pomoc při řešení nepříznivých životních situacích, sociální práce se seniory, zdravotně postiženými, osobami ohroženými sociálním vyloučením, komunitní plánování sociálních služeb. Sociálně-právní ochrana rodin, dětí, mládeže, kurátoři pro dospělé, děti a mládež. Dále pod odbor spadají Kluby důchodců a městská sociální zařízení v Kolíně. V neposlední řadě také 2 krizové byty.

Policie ČR – www.policie.cz

Jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku, chránit veřejný pořádek a předcházet trestné činnosti. Plní rovněž úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, předpisy Evropských společenství a mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu České republiky. V rámci Územního odboru Kolín byl v roce 2014 zřízen speciální tým „Kolín“ pro potírání trestné činnosti na území města Kolína.

Městská policie Kolín – www.mpkolin.cz

- přispívá k ochraně a bezpečnosti osob a majetku
- dohlíží na dodržování pravidel občanského soužití
- dohlíží na dodržování obecně závazných vyhlášek a nařízení obce
- podílí se na prevenci kriminality ve městě především u dětí a seniorů
- provádí dohled nad dodržováním čistoty na veřejných prostranstvích ve městě
- odhaluje přestupky a jiné správní delikty, jejichž projednávání je v působnosti obce
- spolupracuje s Policií ČR

Probační a mediační služba ČR – www.pmscr.cz

Jedná se o státní organizaci, která zajišťuje zejména kontrolu výkonu trestů nespojených s odnětím svobody, připravuje podklady pro jejich ukládání a nabízí již od roku 2001 možnost zprostředkování jednání mezi pachatelem a obětí trestného činu s důrazem na zájmy poškozených, ochranu komunity a prevenci kriminality.

Centrum pomoci obětem (trestných činů) Respondeo – www.respondeo.cz

- telefonické, osobní, e-mailové a dopisové poradenství (krizová intervence, psychosociální pomoc),
- poskytování sociálního a právního poradenství (souvisejícího se situací, ve které se oběť, svědek nebo osoba ohrožená spácháním trestného činu nachází),
- doprovod na jednání nebo asistence při jednání (např. s úřady, k lékaři, na policii, k soudu atd.);
- aktivní pomoc při sestavování dokumentů, návrhů a podání,
- zprostředkování odborného psychologického poradenství,
- zprostředkování kontaktů na organizace návazné péče dle potřeby oběti, svědka nebo osoby trestným činem ohrožené (poradenské, právní, zdravotní nebo psychologické povahy).

Intervenční centrum (pomoc obětem domácího násilí) Respondeo – www.respondeo.cz

- kontaktování ohrožené osoby v zákonné lhůtě 48 hodin poté, co se intervenční centrum o vykázaní násilné osoby od Policie České republiky dozví (Úřední záznam o vykázaní násilné osoby ze společných prostor),
- sestavení bezpečnostního plánu,
- dále viz Centrum pomoci obětem

Prostor plus o.p.s. - www.prostor-plus.cz

- **Kontaktní centrum** – adiktologické služby pro uživatele drog a jejich blízké sociální okolí (výměnný program, hygienický servis, zprostředkování léčby závislosti, před léčebné poradenství)
- **Terénní programy** – vyhledávání uživatelů drog v regionu Kolín a Kutná Hora (výměnný program, sběr a likvidace použitých stříkaček)
- **Sociálně aktivizační služby pro matky „bývalé uživatelky“** – služba reaguje na trend stárnutí populace uživatelky drog, které jsou zároveň matkami. Cílem je podpořit tyto matky v jejich mateřské roli a pomoci jim zvládnout péči o dítě i další povinnosti, které jsou s touto rolí spojené.
- **Terénní sociální programy** – sociální práce na bytovnách a v lokalitě „Zengrovka“, včetně zaměstnávání dlouhodobě nezaměstnaných na Veřejně prospěšné práce
- **Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Kolárka** – sociálně pedagogická práce s mládeží ve věku 13 – 26 let
- **Programy pro pěstounské rodiny** - pomoc a podpora rodinám vykonávajícím pěstounskou péči, stabilizace rodinného systému, osobní rozvoj dětí a pěstounských rodičů (vzdělávací a odlehčovací služby)
- **Dluhová poradna** - služba poskytuje pomoc a podporu především se zaměřením na finanční a dluhovou problematiku (půjčky, dluhy, exekuce, oddlužení, vzdělávání ve finanční gramotnosti), pracovněprávní vztahy a zaměstnanost (uplatnění na trhu práce) a na problematiku bydlení a usiluje přitom o zlepšení či stabilizaci nepříznivé sociální situace klientů.
- **Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi** - cílem je přispět ke zdravému rozvoji osobnosti dětí,

zvyšování kvality života celé rodiny a začlenění do společnosti u rodin ze sociálně vyloučených lokalit města, především těm, co bydlí na ubytovnách.

Středisko výchovné péče - www.domov-bychory.org/svp

Středisko výchovné péče Kolín nabízí pomocnou ruku dětem a mladým lidem do 18 let, kteří se ocitli v nelehké životní situaci, a také rodičům i pedagogům. Zaměřuje se na výchovné problémy (ve škole, mezi vrstevníky, v rodině).

Pedagogicko-psychologická poradna Středočeského kraje - www.pppstredoceska.cz

PPP SK pomáhá řešit výchovné a výukové problémy dětí předškolního, školního a adolescentního věku (děti a mládež zpravidla ve věku od 3 do 19 let). V rámci své územní působnosti zajišťuje odborné psychologické a speciálně-pedagogické služby dětem, žákům, studentům, jejich zákonným zástupcům, školám, předškolním a školským zařízením, a to v otázkách osobnostního, sociálního, vzdělávacího a profesního vývoje dětí a mládeže.

AT AMBULANCE Kolín - www.adiktologickecentrum.cz

Psychiatrická ambulance AT je primárně zaměřena na léčbu návykových nemocí s těžištěm v substitučním programu, který integruje optimální a účinnou farmakoterapii s psychoterapeutickou léčbou. Nosným prvkem léčebného programu však zůstává psychosociální složka terapie formou individuálních či skupinových intervencí a práce s rodinou závislého pacienta. V případě neúspěchu klienta v rámci ambulanci péče pomáhá klientům s nalezením pobytové léčby.

Dům dětí a mládeže Kolín - www.ddmkolin.cz

Dům dětí a mládeže Kolín je střediskem volného času. Zajišťuje zájmové vzdělávání a výchovu ke schopnosti umět si smysluplně naplnit volný čas, rozvíjet a posilovat svůj talent, vědomosti a schopnosti a případně je poměřovat v soutěžích. Kromě jednotlivých kroužků nabízí a táborů spadá pod DDM i Otevřený volnočasový klub Céčko.

Centrum psychologicko-sociálního poradenství Středočeského kraje - detašované pracoviště Kolín - www.poradna-rakovnik.cz

Klientem se může stát každý, kdo se ocitl ve svízelné situaci, své potíže prezentuje jako osobní, partnerský, rodinný nebo mezilidský problém. Může jím být jedinec, pár i celá rodina.

Charitní šatník (Farní charita Kolín) – www.kolin.charita.cz

Charitativní šatník je službou pomoci všem osobám, které se ocitli v krizové či nepříznivé sociální situaci. Cílem je poskytnutí ošacení a materiální pomoci, předcházení kriminalitě a sociální vyloučenosti klientů. Službou se

rozumí nejen poskytnutí ošacení ale i jiné materiální pomoci (bytový textil, lůžkoviny, potřeby pro děti, apod.)

Občanská poradna Diakonie - <https://www.diakonie-stred.cz>

Na občanskou poradnu se mohou obracet lidi s velkou škálou sociálně právních problémů. Například jde o potíže v oblastech bydlení, zaměstnání, sociálních dávek, ochrany spotřebitele, majetkových vztahů, dluhů či exekucí. Diakonie je také akreditovaná organizací pro podávání návrhu na oddlužení.

Centrum pro integraci cizinců – www.cicpraha.org

Centrum na podporu integrace cizinců jak ze zemí EU, tak i ze zemí mimo EU. Centrum nabízí jak sociální poradenství, tak také kurzy češtiny či zapojení cizinců do místní komunity.

Ostatní sociální a další služby, které se podílejí na prevenci kriminality, jsou k nalezení v Adresáři sociálních služeb – www.mukolin.cz

Na území města nejsou k dispozici tyto služby a instituce:

- azylový dům (již se však chystá)
- nízkoprahové centrum pro lidi bez přístřeší
- protialkoholní záchytná stanice (byla zrušena k 31. 12. 2018)
- certifikované programy primární prevence místní organizace

Shrnutí bezpečnostních rizik

Hlavními bezpečnostními riziky města jsou:

- dopravní uzel – snadná dostupnost města pro kohokoliv
- velký počet ubytoven a „dávková migrace“ (stěhování lidí závislých na sociálních dávkách do míst, kde naleznou ubytování)
- non-stop bary a s nimi spojená „noční“ kriminalita
- lidé, kteří nemají pevné vazby ve městě
  - přistěhovalí za práci (především cizinci)
  - přistěhovalí v rámci migrace mezi ubytovnami v regionu
- nezaměstnanost a minimum pracovních příležitostí pro nekvalifikované občany v době hospodářské krize
- zadluženost, exekuce a nízká finanční gramotnost

- silná drogová scéna a s ní spojená trestná činnost a další negativní jevy (pohozené injekční stříkačky na veřejných místech)
- osoby bez domova – drobná kriminalita, obtěžování občanů, atd.

Návrhy opatření

Návrhy opatření vycházejí ze zkušeností, především za posledních 6 let trvající spolupráce, pracovní skupiny prevence kriminality. Kromě dlouhodobých opatření se realizují i operativní akce a projekty, které reagují na aktuálně vzniklou situaci.

Priority v oblasti bezpečnosti města pro období let 2020 - 2024

1. *Udržení asistentů prevence kriminality*
2. *Modernizace městského dohledového kamerového systému*
3. *Pokračování v kurzech sebeobrany pro ženy*
4. *Prevence kyber kriminality*
5. *Snížení dopadů trestné činnosti v souvislosti s drogovou scénou*
6. *Podpora sociální a preventivní práce s ohroženými dětmi a mládeží*
7. *Zvyšování bezpečnosti seniorů*
8. *Snížení krádeží kol (např. pomocí instalací bezpečnostních stojanů na veřejných místech či forenznímu značení)*
9. *Zvýšení bezpečnosti bytových domů (např. pomocí Auditů bytových domů)*
10. *Nový web Bezpečný Kolín uzpůsobený pro mobilní telefony*

Personální zajištění

Pracovní skupina „Bezpečný Kolín“

Pracovní skupina prevence kriminality ve městě funguje již od roku 2008. V listopadu 2013 došlo k obměně členů této skupiny. Záštitu nad pracovní skupinou převzal sám pan starosta Mgr. Bc. Vít Rakušan. Pracovní skupina se schází každý měsíc a řeší aktuální i koncepční problémy týkající se prevence kriminality a bezpečnosti ve městě.

Aktuální seznam členů pracovní skupiny (leden 2020):

- starosta *Mgr. Michael Kašpar*
- místostarostka *Mgr. Iveta Mikšíková*
- místostarosta *Michal Najbrt*
- předseda Bezpečnostní komise *MUDr. Václav Navrátil*
- vedoucí Odboru obrany a krizového řízení *Mgr. Tomáš Pospěch*
- vedoucího Odboru sociálních věcí a zdravotnictví *Mgr. Petr Mach*
- vedoucí Oddělení marketingu a cestovního ruchu *Ing. Gabriela Malá, MBA*
- koordinátor prevence kriminality *Bc. Tomáš Žák*
- zástupce vedoucího územního odboru PČR *plk. Mgr. Miroslav Skoupý*
- vedoucí Obvodního oddělení PČR *por. Bc. Štěpán Tužinčín*
- oddělení tisku a prevence PČR *por. Mgr. Martina Fejfarová*
- ředitel Městské policie Kolín *Viktor Prokeš*
- vedoucí Probační a mediační služby *Ing. Helena Erbenová*
- ředitel územního odboru Hasičského záchranného sboru *plk. Mgr. Bc. Dalibor Zeman*
- primář Zdravotnické záchranné služby okresu Kolín *MUDr. Robert Kučera*

Jedná se o zástupce oblastí, kteří se problematikou bezpečnosti a sociálně patologickými jevy profesionálně zabývají. Pracovní skupina je koordinačním, konzultativním a iniciativním orgánem rady města pro oblast prevence kriminality. Dále slouží k dosahování co největší efektivity preventivních opatření.

Úkolem pracovní skupiny je:

- analyzovat bezpečnostní situaci ve městě
- zpracovat strategii prevence kriminality na dobu 5 let a předložit ji ke schválení radě města
- na základě schválené strategie připravit každoroční program prevence kriminality
- zpracovat žádosti o poskytnutí dotace na projekty programu prevence kriminality
- sledovat realizaci dílčích projektů programu a vyhodnocovat jejich úspěšnost
- zvát si na jednání hosty dle projednávaných témat

Koordinátor prevence kriminality

Koordinátor je kontaktní osobou pro Odbor prevence kriminality Ministerstva vnitra, Policie ČR a pro manažera prevence kriminality střeďočeského krajského úřadu.

Náplň práce osoby koordinátora prevence kriminality:

- metodicky napomáhá subjektům realizujícím preventivní aktivity
- koordinuje souběh s ostatními programy na území města
- vede agendu pracovní skupiny prevence kriminality
- odpovídá za vytváření strategie prevence kriminality ve městě a při její realizaci spolupracuje se zainteresovanými subjekty
- analyzuje a shromažďuje data o vývoji trestné činnosti a sociálně patologických jevů
- odpovídá za každoroční přípravu, realizaci a vyhodnocení městského programu prevence kriminality
- spolupracuje na vytváření průzkumu veřejného mínění v oblasti vnímání pocitu bezpečí

Finanční zdroje

Financování bezpečnostní politiky města využívá různé zdroje. Mezi hlavní zdroje patří:

- rozpočet města Kolína

- rozpočet Policie ČR
- dotační program Prevence kriminality Ministerstva vnitra
- dotační program TPCA pro Kolínsko
- Evropský sociální fond
- Fond prevence Středočeského kraje

Hodnocení dopadů

Hodnocení dopadů je důležitou součástí realizace všech činností, které jsou součástí strategie prevence kriminality města Kolína. Toto hodnocení je součástí každého dílčího projektu, který vychází z každoročního programu prevence kriminality.

Hlavními ukazateli dopadů celé strategie prevence kriminality na území města Kolína jsou:

- 1. nápad trestné činnosti**
- 2. struktura páchané trestné činnosti**
- 3. objasněnost trestné činnosti**
- 4. vnímaný pocit bezpečí občanů města**